№ 18/1962.

FINANSUTSKOTTETS betänkande № 18/1962 med anledning av Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag till inkomst- och utgiftsstat för landskapets enskilda medel under år 1963 (43/1962).

Med anledning av ovannämnda framställning, varöver Landstinget inbegärt utskottets utlåtande, får utskottet, som i ärendet hört landskapskamreraren Henrik Gustafsson, vördsamt anföra följande:

Utskottet har i samband med denna framställning behandlat:

1) Ltm. Rickard Lindroths finansmotion № 7/1962 av den 5 mars 1962 med förslag om ett anslag om 20.000 gmk ur landskapets enskilda medel år 1963 för Ålands Fackliga Plattorganisation,

2) Ltm. Rickard Lindroths finansmotion № 6/1962 av samma dag med förslag om ett anslag om 75.000 gmk ur landskapets enskilda medel år 1963 för Samfundet Finland-Sovjetunionen, Ålands distriktsorganisation för utvecklandet av de kulturella förbindelserna mellan landskapet Åland och Sovjetunionen, samt

3) Ltm. Harry Lindfors m.fl:s finansmotion av den 1 december 1962 med förslag om ett anslag om 4.000 nmk såsom mom. 10 i III kap. av inkomst- och utgiftsstaten för landskapets enskilda medel under år 1963 med rubriken "Bidrag för specialvård i sjukhus utanför landskapet".

Utskottet avger sitt utlåtande om dessa förslag nedan i detaljmotiveringen.

I framställning № 41/1962 med förslag till andra tillägg till inkomst- och utgiftsstaten för landskapets enskilda medel under år 1962 omtalade landskapsstyrelsen, att den egentliga skulden på landskapets enskilda medel uppgick till 24.000.000 mk. De på Ålands folkhögskola gjorda investeringarna medföra höjda understödsbelopp ur landskapets ordinarie budget, men det oaktat kommer de enskilda medlen att belastas med amorteringar och räntor under en följd av år. Under sådana omständigheter är givetvis största återhållsamhet nödvändig, för att så snart som möjligt uppnå större frihet inom den enskilda budgetens ram.

Utskottets förslag visar det oaktat en något högre slutsumma än landskapsstyrelsens. Såsom i detaljmotiveringen närmare angives, beror detta på enligt utskottets mening nödvändiga förhöjningar. I många fall har landskapet genom budgetering av anslag för olika ändamål åtagit sig en moralisk förpliktelse att stöda dessa ändamål. Om man nu företager strykning eller nedskärning av sådana anslag, kunde det medföra avsevärda svårigheter att bibehålla verksamheter, som äro kulturellt eller

socialt värdefulla. Många av de i budgeten förekommande anslagen äro sålunda så beskaffade, att de icke kunna utgå utan synnerliga skäl.

Utnyttjandet av reserverade anslag för de enskilda medlens likviditet är enligt utskottets mening riktigt. Så länge de enskilda medlen belastas med långfristig skuld, kan det icke anses riktigt att hålla medel fonderade för ändamål, för vilka vid behov finansieringslån kunna erhållas. Ehuru en inlösningsfond för utövande av lösningsrätt enligt lagen om inlösen av fast egendom i landskapet Åland kunde ha betydelse också i preventiv riktning, bör i nuvarande läge medel icke fonderas. Utskottet emotser dock, att de enskilda medlens ställning icke skall inverka på landskapsstyrelsens ställningstagande i inlösningsfrågor.

Antalet moment på inkomstsidan har småningom stigit till 17. Då ordningsföljden icke är den naturliga, ger budgetens inkomstsida icke en klar överblick över inkomsterna. Utskottet anser, att en omredigering med indelning i kapitel, i vilka skulle sammanföras inkomster av samma art, vore till fördel.

Detaljmotivering.

Inkomster.

14. Finansieringslån. Utskottet har höjt momentets summa med 400 mk, motsvarande på utgiftssidan föreslagen förhöjning.

Utgifter.

II:9. Underhåll av byggnader (Ålands folkhögskola). Anslaget har beräknats med beaktande av bl.a. målning och tapetsering av rum i kavaljersflygeln. Då det här enligt vad utskottet inhämtat är fråga om rummen i byggnadens västra del, som för närvarande icke användas, har utskottet ansett, att med denna åtgärd kan anstå tillsvidare. Anslaget föreslås minskat med 2.600 mk.

II:B. Ltm. Rickard Lindroths finansmotion om anslag till Samfundet Finland-Sovjetunionen. Ålands distriktsorganisation. Utskottet värdesätter högt det kulturella utbyte med Sovjetunionen, som kommit landskapet till del under tiden efter det andra världskriget. De i landskapet anordnade festligheterna stå på en kulturell nivå, som icke ofta uppnås vid andra liknande tillställningar. Utskottet anser det angeläget att stöda denna verksamhet och hade förty gärna föreslagit anslag för att täcka de merkostnader turnéernas utsträckande till landskapet medför. Med hänsyn till det beträngda läge landskapets enskilda medel för närvarande befinna sig i, anser utskottet det likväl icke möjligt att införa ett för denna budget nytt anslag för nämnda ändamål.

II:33. Ltm. Rickard Lindroths finansmotion om anslag till Ålands Fackliga Platsorganisation. Då landskapsstyrelsen liksom under tidigare år upptagit anslag för det i motionen nämnda ändamålet och utskottet omfattat landskapsstyrelsens förslag, föranleder motionen icke påminnelse från utskottets sida.

III:9. Resebidrag åt cancerpatienter, vilka erhålla röntgen- och radiumbehandling. Utskottet anser, att jämväl patienter, som lida av sjukdomar, som likna cancer och fordra samma behandling, borde komma i åtnjutande av resebidrag. Av formella skäl anser sig utskottet icke kunna föreslå härav påkallad ändring i budgeten men emotser, att landskapsstyrelsen tager frågan under omprövning och gör eventuellt påkallat ändringsförslag.

III:- Ltm. Harry Lindfors m.fl:s finansmotion. Utskottet anser det i motionen framlagda initiativet vara värt beaktande. Emellertid anser utskottet, att frågan borde utredas grundligare än det varit möjligt för utskottet med den korta tid, som stått till buds för budgetens behandlande. Grunderna för beviljande och utbetalning av understöden borde närmare utredas, likaså i vilken utsträckning medel erfordras på ett anslag för föreslaget ändamål. Ehuru utskottet i princip omfattar förslaget, anser utskottet det vara vanskligt att utan sådan utredning upptaga anslag för ändamålet. Anslaget borde enligt utskottets åsikt vara ett förslagsanslag och utnyttjas enligt av Landstinget godkända normer.

IV:9. Bidrag för elektrifiering i avlägsna trakter. I riket äro normerna för elektrifieringsbidrag under omarbetande, men utskottet har icke kunnat erhålla besked om, vilka principer man kommer att följa. Då elektrifiering av också andra än de i landskapsstyrelsens motivering nämnda avsides belägna bosättningsgrupperna torde vara att räkna med under inkommande år, har utskottet föreslagit anslaget höjt med 500 mk.

VI:1. Lån åt högskolestuderande. Antalet studerande vid högskolorna har stigit och på grund därav bör behovet av lån åt mindrebemedlade studerande öka. Då dessutom studiekostnaderna småningom bliva högre, borde lånebeloppen höjas åtminstone för de studerande, som har små möjligheter att erhålla lån från annat håll. Utskottet föreslår detta anslag höjt med 2.500 mk.

I övrigt omfattar utskottet landskapsstyrelsens förslag, varför utskottet med hänvisning till det ovan anförda vördsamt föreslår,

att Landstinget måtte antaga landskapsstyrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat

för landskapets enskilda medel under år 1963 med följande ändringar, samt

att Landstinget måtte bemyndiga landskapsstyrelsen att upptaga för budgetens förverkligande erforderliga lån.

Inkomster.	Landskapsstyrelsens förslag:	Finansutskottets förslag:
14. Finansieringslån	69.279	69.679
Summa inkomster mk	352.428	352.828

Utgifter.

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

A. Ålands folkhögskola.

9. Underhåll av byggnader	8.500	5.900
A. Ålands folkhögskola Summa	97.988	95.388
Summa II kap.	110.158	107.558

IV. Särskilda anslag.

9. Bidrag för elektrifieringen i avlägsna trakter	7.500	8.000
Summa IV kap.	29.500	30.000

VI. Understödslån.

1. Lån åt högskolestuderande	5.000	7.500
Summa VI kap.	10.000	12.500
Summa utgifter mk	352.428	352.828

Mariehamn, den 10 december 1962.

På finansutskottets vägnar:

Lennart Mattsson.

Rolf Sundman.

Närvarande i utskottet: ordföranden Lennart Mattsson, viceordföranden Evald Häggblom samt ledamöterna Eliasson, Gunnar Häggblom och Leandersson.